

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 3 grudnia 2015 r.

Adam Bodnar

V.7013.64.2015

Oświadczenie Rzecznika Praw Obywatelskich

Rozpoczynająca się właśnie kampania: „16 Dni Przeciw Przemocy wobec Kobiet” stanowi dla mnie okazję do zwrócenia uwagi władz publicznych na problem naruszania praw człowieka rodzących kobiet.

Potrzebom kobiet w związku z porodem poświęcone są przepisy *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porożu oraz opieki nad noworodkiem (Dz. U. z 2012 r., poz. 1100)*. Standardy te gwarantują m.in. prawo do informacji i prawo do wyrażenia zgody oraz świadomy udział kobiety w podejmowaniu czynności związanych z porodem, prawo wyboru miejsca porodu w warunkach szpitalnych lub pozaszpitalnych, w których kobieta czuje się bezpiecznie, a także możliwość wyboru osoby sprawującej opiekę.

Te gwarancje mają zapewnić realizację prawa do poszanowania godności pacjentki, a przestrzeganie praw rodzących kobiet wynikających ze wspomnianych standardów stanowi odzwierciedlenie przestrzegania przez państwo praw człowieka. Prawo do poszanowania godności swojej osoby nie powinno mieć przy tym drugorzędny charakter wobec troski o bezpieczeństwo zdrowotne matki i dziecka. Wartości te bowiem się nie wykluczają. Nie ma mojej zgody na autorytarne i godzące w godność kobiety zachowanie personelu medycznego, nawet jeśli jest ono podyktowane - jak czasami wskazują niektórzy jego przedstawiciele - wartością, jaką stanowi zdrowie, czy życie matki i dziecka. Obowiązkiem personelu medycznego opiekującego się rodzącą jest umiejętność nawiązania z nią dobrego kontaktu i przeprowadzenia jej przez proces porodu w sposób bezpieczny i jak najmniej uciążliwy, z poszanowaniem jej praw. Odpowiedzialne i decyzyjne zachowanie personelu medycznego wobec rodzących i ich bliskich dla swej skuteczności nie musi mieć autorytarnego wydźwięku. Co więcej, uciekanie się do autorytarnego zachowania może godzić w poczucie bezpieczeństwa kobiet i podważać profesjonalność sprawowanej opieki. Poród to trudny proces fizjologiczny i wielkie wydarzenie w życiu każdej kobiety. Sposób sprawowania nad rodzącą opieki medycznej nie może stanowić dla niej źródła traumy, nie może być opresyjny, autorytarny i przemocowy. Bezpieczeństwo matki i dziecka można osiągnąć profesjonalnym zachowaniem i poczuciem empatii, które nie godzi w godność i poczucie intymności pacjentki.